

KURJER KRAKOWSKI.

D. 31 Października 1835.

S O B O T A.

Pismo to kosztuje kwartał
nie złp. 6 i wychodzi co-
dziennie (wyjąwszy niedzie-
lę i święta uroczyste)
po południu.

Kazimierz w. po nieszczę-
śliwym spadnięciu z konia
w sieradzkim, chory przy-
wiezion roku 1570.

N^{er}
= 27.

W Drukarni Akademickiej, nakładem wydawcy A. Tessarczyka.

K R A K Ó W.

Wczoraj rozstał się z tym światem
J:W. Skorupka Jozef, Senator Rze-
czypospolitej Krakowskiej, mąż po-
wszechnie szanowany.

*Dozór miejscowy Szkół początko-
wych dla Starozakonnych w mieście
Kazimierzu przy Krakowie ustano-
wiony* — zawiadomia: iż

1go Listopada roku 1835 na
Kazimierzu otwartą zostanie szkoła
początkowa dla Starozakonnych płci
męskiej i żeńskiej, do których potrze-
bni są: I. dla płci męskiej.

1. Trzech Nauczycieli posiadających
język Polski i Niemiecki z pensją po
złp. 1000. II. dla płci żeńskiej.

2. Jedna Ochmistrzyni z pensją po
złp. 900. 3. Jedna pod-ochmistrzy-
ni z pensją po złp. 450. 4. Jeden Na-
uczyciel rysunków, pisania, rachun-
ków z pensją złp. 600.

Osoby życzące sobie ubiegać się o
rzeczone posady; winne z wszelkimi
kwalifikacjami zgłosić się do dozoru
miejscowego szkół początkowych dla
starozakonnych ustanowionego. —
Kraków dnia 21 października 1835 r.
Wojciech Dobrzański Wojt Gminy
VI. M. Krakowa prezydujący. (3r.)

Zawiadamiam niniejszém tutejszych
Izraelitów, że 1go Listopada b. r. roz-
poczną się i trwać będą codziennie od
2giej do 4tej godziny po południu,

wpisy Izraelskiej młodzieży w starym
ratuszu na Kazimierzu, do Wydzia-
łowej lub początkowej szkoły, w mia-
rę zdatności każdego. Wzywam
przeto rodziców, opiekunów i inne
interessowane osoby do korzystania z
sposobności, którą dobrodziejstwo
Rządu podaje ich dzieciom i wycho-
wancom. (2r.)

Stęśchniona stolica nasza długą nie-
obecnością Towarzystwa Artystów
Dramatycznych, z radością bez wąt-
pienia się dowie, iż w tych dniach wró-
cili do Krakowa z podróży do Króle-
stwa Polskiego, gdzie ich usilność i ta-
lenta umiano ocenić przez liczne ucze-
szczaniena każde widowisko. W nastę-
pujący Wtorek przedstawia komedję:
Sztuka i Natura, która z wielkiem u-
podobaniem już raz od tutejszej publi-
czności przyjętą została.

Rossja. W Petersburgu zawiąza-
ło się towarzystwo żeglugi parowej
pomiędzy Portami rosyjskimi mo-
rza Bałtyckiego, którego ustawę za-
twierdził już N. Cesarz. (T r.)

Prusy. Dobra pozostała w Szląsku
po Cesarsko-rossyjskim Jenerał Feld-
marszałku, hr. Dybiczu Zabalkań-
skim, zostały wystawione na publi-
czną przedarż, a to na rzecz żyjącej
tam siostry jego. (D.P.)

Anglja. Wszystkie angielskie ga-
zety sprzecząją się o to, czy świetne i

ponaśle przyjęcie lorda Dnrlama przez Sultana jest ważnym wypadkiem lub nie?— Rząd kazał budować w Glasgowie parowy okręt, równający się sile 300 koni, przeznaczony do żeglowania po morzu czerwonym. —Gazety Torysowskie donoszą, iż podarunki ofiarowane Okonelowi w Dublinie wynoszą 720,000 złp. i wyrzucają mu że tak wielki podatek nakłada na swoich ziomków. — Też gazety donoszą, iż mimo zaprzeczenia ministrów, że żołnierze angielscy z linjowego wojska nie bywają wysyłani do Hiszpanii, wyprowadzono tam jednak kilkuset artylerzystów do legii generała Evans. — Jeden szynk wódki w Manchester jest codzień odwiedzany przez 2,000 prawie samych kobiet. 14 największych szynków wódki w Londynie bywa przez tydzień odwiedzanych od 142,453 mężczyzn, 108,593 kobiet i 18,391 dzieci, razem od 269,437 osób. Liczba szynków wódki w Londynie jest większa od liczby piekarzy, rzeźników i ryby sprzedających, razem wziętych. GbV.

Hiszpanja. P. Las Navas będąc w Madrycie układał się tylko z pełnomocnikiem pana Mendizabal, z ministrem zaś wcale się niewiódział. P. Mendizabal żądał uznania teraźniejszej konstytucyi, i królów Izabelli i Krystyny, Pan zaś Las Navas, który stoi na czele 3,000 wojska i ma 200,000 fr. rocznego dochodu, nie chciał o tem słyszeć i domagał się większych swobód dla narodu. Junta prowincyi Kordowy, z której p. Las Navas jest deputowanym, przewyższyła go w żądaniach, i domaga się ogłoszenia konstytucyi z 1812 roku.

Spory z tego powodu tak się gwałtowne stały, iż Junta grozi panu Las Navas ogłoszeniem go za zdrajcę. Prezes jednak Junty i wielkoizbada prowincyi, wszedł do Sierry Moreny z 3000 wojska i radzi Juncie aby się poddała — Jenerał Alava dla tego miał nie przyjąć ministerstwa spraw zagranicznych, iż francuzkie stronictwo w Madrycie uważa go za narzędzie polityki angielskiej, a p. Men dizabal za przyjaciela X. Wellingtona. Mina miał 13 b.m. przybyć do Barceliony i od całej ludności był z wielkim zapamię przyjęty. (G.P.S.)

Francja. List Sultana, który posel Turecki w Paryżu doręczył Ludwikowi Filipowi, jest długi 5 stóp a szeroki 5 cali, na papierze ze złotemi brzegami i bardzo pięknie pisany. Był obwiniony w kopertę i zapieczętowany herbem Sultana, wszystko zaś było w woreczku szkatlatnym, szitym jedwabiem i złotem, który był związany kosztownym sznurkiem z bogatym kutasem. Sultán w tym liście winszuje królowi Francuzów, iż łaska opati zności ocaliła go i jego synów w dn. 28 lipca w czasie wysadzenia maszyny piekielnej, i oświadcza największą dla niego przyjaźń. — Minister spraw zagranicznych Xiążę Broglie zamysła w Paryżu utworzyć konferencją z zagranicznych posłów, którzyby się zajęli sprawą hiszpańską i zakończyła ją, nie przez interwencją, ale przez udzielanie rad Hiszpanii; to jest, aby całą rzecz zagodzono, przez ożenienie najstarszego syna Don Karlosa z młodą Izabellą. Gdy królowa Krystyna rejentka hiszpańska dowiedziała się, iż Francja pragnie ożenić

jednego z swoich królewiców z córką Infanta Franciszka, mocno się rozgniewała i postanowiła rzucić się w objęcia Anglii i narodu hiszpańskiego; — Francja zaś w takim razie zwróciła oczu na Don Karlosa i broni jego sprawy tajemnymi posiłkami, ma bowiem nadzieję, że jego syn zaślubi córkę Ludwika Filipa. — Dnia 15 b. m. 150 Karolistów partych od Krystynów schroniło się do Francji, między którymi jest hr. Espana i 15 oficerów. Wojsko francuskie zaraz ich rozbroiło. — Wszyscy posłowie mianowani do dworów zagranicznych wkrótce opuszczają Paryż: pan St. Aulaire wyjedzie do Wiednia 29 października. — Królestwo Belgijscy przybędą niezawodnie do Paryża 21 b. m. Król Belgów ma niektóre interesa do załatwienia z swoim teściem, a mianowicie sprawę o posag, którego dotąd nieodebrał, i stosunki handlowe, gdyż Belgja przystąpiła do tła przez Prusy do Niemiec wprowadzonego — Paryżanie codziennie przybywają do Paryża dla sądzenia sprawy Pieskiego; już przeszło 60 zapisało się u prezesa, którzy przemawiać będą w tym processie. — W mieście Maurice niejaki Villers Loyole sam się uwięził i zaznał, że należał do wysadzenia maszyny piekielnej 28 lipca. Jeżeli ten człowiek nie jest szalony, to jego zeznania bardzo go kompromitują. Mówi z dowcipem i odwagą. Znalaziono przy nim nieskończony list, który pisał do żony 24 lipca, lecz jej nazwiska niechce wymienić: w nim wspomina o wypadku mającym się przytrafić 28 lipca w Paryżu. Ten człowiek zresztą jest w bardzo nędznym

stanie, bez pieniędzy i innych potrzebnych rzeczy: wsadzono go do więzienia w mieście Maurice. — D. 4 b. m. w Algierze Bej Tittery wykonał przysięgę na wierność Francuzom, otoczony 150 naczelnikami Arabów. Obzęd odbył się w pałacu gubernatora. Na wielkim stole leżały czerwone, białe kaflany, a przy nich dwie szablę, jedna w siebrnej, a druga w złotej pochwie. Skoro Bej przybył, stanął na środku stołu, a z każdej strony w półkieszyce uszykowało się po 16 Arabów. Gubernator przybrał go w oznaki jego godności, przypasał mu szablę ze złotą pochwą, włożył na niego kaflan, a potem rzekł: „W imieniu króla Francuzów, jedynie prawdziwego Sultana Algieru, mianuję cię Bejem Tittery.“ Po skończonym obrzędzie, lokaje w liberjach częstowali Arabów kawą a muzyka grała wesołe sztuki. — W tych dniach w Paryżu zostało dokonane podwójne samobójstwo. Od 10 miesięcy kochał 25letni Adolf Julja panienkę 15letnią, która przez czytanie romansów uroiła sobie iż największem dla niej szczęściem jest umrzeć razem z Adolfem. Jakoż odebrali sobie życie przez zagorzenie. Za otwarciem pokoju, znaleziono ich leżących na ziemi: musieli zginąć wśród wielkich męczarni, bo widać było, że chcieli otworzyć drzwi lub okno, lecz im zbywało na siłach. (GBV.)

Turcja. Xiążę Miłosz ciągle jest najlepiej przyjmowany od Sultana i jego ministrów. Dwa angielskie parowe okręty żeglują teraz po morzu czarnem we wszystkich kierunkach; mierzą jego głębokość w różnych miejscach i uważają na niem zamęty.

Rząd turecki nierobi im w tym w względzie najmniejszej przeszkody. (G.B.V.)

Egipt. Mehmed Ali jest bardzo zasmucony klęską swojego wojska pod Hedszas w Arabii. Jego siostrzeniec Ibrahim i Szeryf Mekki zaledwie się ocalili ucieczką. Arabowie ścigali ich ciągle i opanowali skład broni egipskiej i zapasy wojenne na granicach szczęśliwej Arabii. Strata Egipcjan ma wynosić 10,000 ludzi; całe wojsko wynosiło 16,000, i reszta, to jest 6,000, wróciła już do Egiptu. — Mehmed Ali zakazał surowo wywozu egipskich starożytności, chce on założyć w Kairze muzeum starożytności, pod kierunkiem młodych Egipcjan pobierających nauki w Paryżu. W tym celu skupuje już starożytności będące w posiadaniu prywatnych. — Wylew tegoroczny Nilu wypadł bardzo korzystnie dla urodzajów. (G.B.V.)

Persja. Wiadomości odebrane w Londynie z Persyi sięgają do początku sierpnia, i podają okropny opis stanu tego kraju. Wojsko królewskie było zajęte wojną domową, którą podniesli bracia terazniejszego Szacha, najzaciętsi jego nieprzyjaciele. Anglja i Rossja starają się wszelkim sposobem utrzymać władzę nowego Króla, i pierwsza darowała nawet dług Persyi, którego wypłaty słusznie się domagać mogła. Cała zachodnia granica jest w największym nieporządku, wszystkie pokolenia Kurdów, naprzemian ulegające Turcyi lub Persyi zerwały związki między temi 2ma rządami, Sultan wysłał Reszyda Paszę do Kurdy-

stanu i żąda od Perskiego rządu, aby przywrócił porządek, lecz regularne wojsko ma dosyć do czynienia w południowych prowincjach, aby można myśleć o wyprawie na Kurdów.

S z a r a d a.

Często w poufalej mowie,
Pierwsze się powie,
Drugie litera,
Wszystko wątki siły wspiera. (Znaczenie przeszłej szarady jest: *Obrona*).

P. K. Willer nadesłał do handlu pana Rydla świeży transport przez siebie wynalezionej doświadczonej aromatycznej wódki, służącej do przywrócenia i udelikatnienia cery twarzy w sposób ten, że się miesza $\frac{4}{5}$ wody studziennej do $\frac{1}{5}$ wspomnianej wódki i myje się twarz codziennie rano; poczem w krótkce następuje skutek spodziewany. Flaszka kosztuje złp. 10. (3r.)

M. K. Willer à envoyé au dépôt des marchandises de M. Ridel à Cracovie l'huile d'herbes-Suisses éprouvée, propre à l'embellissement, croissance de la chevelure, ainsi qu'à la guérison de quelques genres de maux de tête, fabriquée uniquement par l'inventeur sus-mentionné à Zurzach en Suisse, et à Mulhausen (Haut-Rhin), Prix d'un flacon 10 flp. Pour constater l'authenticité de cette huile, et à l'effet de faire connaître la manière de s'en servir, chaque flacon sera enveloppé des armoiries royales, de l'instruction sur l'usage de l'huile et de la paraphé autographe de l'inventeur (3r.)

Przybyli do Krakowa. Steigewald Jerzy, Blejsch Jan, Spanner Adam, Zang Michał z Galicyi. Laussot, Poser ob: Kieser Henryk z Prus. Grepe Andrzej z Węgier. Dziś w południe stopni ciepła 8.

Główny Kantor Redakcyi Kurjera w Ksiąg: p. Kocha obok kościoła P. Maryi w Ryńku.